

Radnik o Dr. Avelinu Čepuliću

Početkom kolovoza 1934. počeo sam pobolijevati. Dnevno sam bivao sve slabiji; gubio sam volju za jelom, a pomalo je počela rasti i temperatura. Radio sam i dalje, ali svakim danom se činila stvar sve ozbiljnijom. Kako sam poznao pokojnog vrijednog svećenika Stjepana Tomlina, zamolim ga za savjet. On to na sasvim jednostavan način riješi. Napisao mi kratku preporuku i uputi me k pokojnom Dr. Avelinu Čepuliću. Budući da je baš ovih dana godišnjica njegove blažene smrti i kako mu baš ja, čovjek iz puka — radnik, dugujem duboku zahvalnost, te ga s punim pravom mogu nazvati svojim »drugim spasiteljem«, kako će se malo niže vidjeti, to se osjećam ponukanim da iznesem u javnost svoje uspomene na nj i da bar nekako, iako slabo i nevjesto, osvjetlim i prikazem njegovu veliku ličnost.

S preporukom dakle u ruci stupim u ordinaciju Dr. A. Čepulića. Budući da sam bio peti po redu od pacijenata, sjednem, uzmem neku knjigu, kojih je na stolu bilo mnogo — gotovo su sve bile vjerskog sadržaja — i počnem si kratiti vrijeme. Bio sam već skoro na redu, tada nagovorim jednu gospodu i zamolim je da mi kaže nešto поближе o doktoru, koga još ne poznam. Uto se umiješaju i neki drugi u naš razgovor, koji su mi davali sličan sud kao i ovaj ovdje. Razgovarajući tako najednom se pojavi na vratima čekaonice u bijelom kaputu visok i mršav gospodin s naočalima ali ugodne vanjštine. »Molim neka izvoli unići, tko je sada na redu.«

Ipak već jednom, pomislim, došao red i na me. Predstavih mu se, pružim mu preporuku i stanem ga dobro promatrati. Iza kratkog razgovora, nakon što je saznao najnužnije o meni, tko sam, moje prilike i slično, zapita me da li sam već bio kod kojega liječnika, što me boli i t. d. Kada me pregledao i ustanovio pogrešku na plućima, zamolio me da dođem drugi dan (sutra) radi detaljnijeg pregleda, budući da sada imade još nekoliko pacijenata, a iza toga je morao ići k privatnom bolesniku. »Sutra, veli dodite iza vremena ordiniranja, jer je prvi puta potrebno da se malo duže s vama pozabavim, što danas nikako ne mogu.«

Moram priznati, da je na me ovaj prvi saobraćaj s pokojnim Dr. A. Čepulićem učinio takav dojam, da se potpuno slažem s onim, što mi je kasnije jednom zgodom kazao neki odlični gospodin: »Sa svakim svojim pacijentom i uopće sa svima, s kojima dolazi u dodir, govori Dr. Avelin s takvim poštovanjem, kao da govori sa najvećim odličnicima, pače s kraljevima, držeći da svaki čovjek imade i nešto dobra u sebi, s čime je on uvijek računao.« Sutradan sam, dakle, došao u ordinaciju na urečeno vrijeme. Tek sada je slijedilo potpuno i svestrano pregledavanje i ispitivanje. Iza pomnog pregleda, koji je sa svim ostalim trajao oko jednog sata otpustio me davši mi prije sve potrebne i korisne upute. Nije se pokojni Dr. A. Čepulić zadovoljio samo

pronalaskom bolesti, nego je on išao i dalje: pitao me što me najlakše rasrdi, i da li se brzo uzrujam. Dalje, da li me veseli ići u Božju prirodu i da li imadem veselja za ptice i cvijeće. Kada sam mu sve ovo potvrdio, tada mi je kazao da si nabavim, ako ikako mogu, kakvih ptičica pjevica i nekoliko ruža, koje ću njegovati. Kazao mi je da će mi ova briga za cvijeće, odnosno ptice odvratiti misao od bolesti, i tako će to vrlo povoljno na me djelovati. Veli: »to će biti jedna mala briga, ali vrlo ugodna, koja će vam odvratiti misao od vas samih«. Napisao mi je liječničku svjedodžbu, koju čuvam kao milu uspomenu, i savjetovao mi da upravim molbu na mjerodavne radi liječenja. Kada sam mu kazao, da sam iz planinskog kraja (Gorski Kotar), a da imade kod mene lijepih šuma, osobito borovih, tada mi je potvrdio, da mu je moj kraj dobro poznat i da zbilja imadem u svom zavičaju sve klimatske prilike za ozdravljenje. Uputio me dakle kući svim potrebnim uputama i naređenjem, da dolazim k njemu najmanje jedanput mjesesečno. Tako sam dolazio u Z. na liječenje više od godinu dana, svaki mjesec, nekim zgodama i češće. Od 18. IX. 1934 pak do konca 1935 god.

Svega sam bio na pregledu kod pokojnoga oko 20 dvadeset puta i uvijek besplatno, što je vrijedno da se spomene, pogotovo, ako se uzme u obzir, da sam ja bio jedan od onih stotina, pa i tisuća, koje je on liječio iz čiste kršćanske ljubavi, i to ne samo one iz tako zvanih viših ili srednjih slojeva, nego sam gotovo uvijek našao kod njega i one najblijednije. Za sve je nosio u svome velikom srcu, veliku, nesebičnu i pravu kršćansku ljubav.

Naš pokojnik je ljubio najblijednije i najpotrebnije — bolesnike. To se može zaključiti iz njegovih riječi, koje mi je jednom zgodom kasnije kazao, da to naime nije puki slučaj, što je on liječnik, nego da je on to zvanje posve promišljeno odabrao u namjeri da koristi i pomaže najpotrebnijima.

Ljubav je velikog pokojnika otrla mnogo suza i izliječila bezbroj rana. Već i sam sasvim skrhan od teške i podmukle bolesti, još nekoliko dana pred smrt, zaboravlja on na se, dok nije na neprestane molbe svojih najbližih pošao u bolnicu, gdje je naskoro završio svoj patnički život; život zaista dostojan velikog kršćanskog muža koji zadivljuje.

Da slika Dra A. Čepulića bude što potpunija, moramo spomenuti i to, kako je on znao na vrlo fini ali jednostavni način spojiti rad svoga zvanja sa brigom za duše. Nije moja zadaća da ovdje govorim o njegovom obilnom radu, nego spominjem samo to, da je bio svuda potpun čovjek i neumoran radnik za druge... nikad za sebe. Svemu ovom je bila glavna podloga duboko vjersko uvjerenje. Pored svega toga bio je tako neobično privlačivog vladanja, da sam do sada naišao na malo ljudi, s kojima se moglo općiti s takovom prijaznošću kao baš s njime. Još nešto: ja sam osobno moram priznati da je svaki moj saobraćaj s pokojnikom Dr. A. Č. meni služio za veliku duševnu pobudu. Kadgod sam bio s njime, svaki puta sam se vratio od njega bolji i vedrije duše. Ja mu lično puno dugujem za mnoge upute i praktične savjete, a naročito za njegove upravo svetačke utjehe. Još se jako dobro sjećam svega onoga, što mi je govorio prigodom moga opetovanog posjeta 6 svibnja 1935 god. Već sam spomenuo, kako je on znao divnom vještinom spojiti svoju strogo stručnu dužnost sa općenitom kršćanskom dužnošću; nikada mirovati, nego uvijek i svuda tražiti slavu Božju u dušama, kako mi je on sam jednom kazao. Velim, svaki put je silno djelovao na me, i vazda sam se od njega vraćao sa velikim duhovnim pobudama, no jednom je zgodom učinio na me naročito dubok utisak.

Taj mi je puta priznao da nije u siječnju mislio, da ću gaziti đurđevsku travu, toliko je bila moja bolest napredovala. Tada mi je među ostalim kazao, da se je puno molio za me kao i za sve svoje pacijente, osobito kod sv.

Pričesti i sv. krunice. Isto mi je to potvrdila i jedna gospođa, njegova pacijentica, da on ide dnevno na sv. Misu, pričešćuje se i da klečeći kraj kreveta moli svetu kunicu. Bio je, dakle, muž molitve.

Sigurno se može kazati, da u tom leži njegova tajna i njegovo najjače oružje. Tek sada se može shvatiti i razumjeti ona toplina i žar, kojim je govorio 6. V. 1935. o pobožnosti prema Gospi. Govorio mi je, da je jedan slavni propovjednik i veliki Marijin štovatelj kazao, da nitko ne propada, tko Mariju vjerno ljubi. A pokojni Dr. A. Čepulić veli: »Ja se pak usudujem ustvrditi, da ni onaj ne propadne tko izmoli svaki dan jednu jedinu Zdravo Mariju, jer Marija toga ne može dopustiti.« Ne trebamo listati po životopisima svetaca da tražimo velike ljude ili možda izvanredne primjere: tu ga imamo među nama, čovjeka naših dana, našega naroda.

Mjesec dana iza toga, dakle u mjesecu lipnju, u mjesecu Srca Isusova, došao sam opet u Z. na pregled, i ovaj puta mi je vrlo blago i obzirno spočitnuo da sam mogao doći na dan proslave Srca Isusova i tako prisustvovati toj velebnoj proslavi. I tada mi je govorio još većim žarom o pobožnosti Presvetoga Srca Isusova. Govorio mi je da nijedna pobožnost nije tako lijepa ni tako bogata u sebi kao baš ova. Osobito je naglasio, kako upravo ova pobožnost privlači k sebi sve više ne samo pojedince nego čitave države i narode, te da je upravo ona sposobna da obnovi svijet. Eto veliki štovatelj Marijin je ujedno i pravi apostol Srca Isusova. Zavidamo drugim narodima na njihovim dičnim sinovima, a evo i naši hrvatski ne zaostaju ni najmanje za njima. K svemu ovome treba spomenuti i ono što mi je govorio u vijećanju 1935 god. Među ostalim kazao mi je, da trebam smatrati kao osobiti znak pažnje i naklonosti Božje, što me se udostojao odlikovati da podnesem nešto za slavu Božju. Veli, da Gospodin odabire pojedince da trpe kaznu Božju, koja bi se morala srušiti na narod. Ovi su, nadovezuje, kao tajanstveni munjovodi, koji odvrćaju Božju kaznu. Tada mi je govorio silnom uvjerenjivošću, kako je potrebno da prikazemo Kristu sve svoje muke za širenje našega katoličkoga gibanja, jer, reče, ne ćemo uspjeti, ako ne budemo molili i trpjeli, a toga si moramo biti svijesni. I to su njegove riječi: Mi bismo morali primati patnje svake ruke, kao najdragocjenije kraljevske darove.« Na koncu da dodam još samo ovo. Bilo bi poželjno i uputno da mjerodavni i vješti peru prikupe potrebni materijal te izdadu jedno opširno djelo (životopis) o našem velikom i nezaboravnom pokojniku Dr. Avelinu Čepuliću.

A ja lično sa svoje strane mogu još i to da kažem, kada se dnevice molim za pokoj njegove velike i plemenite duše, dolazi mi misao, da bih se više morao njemu moliti, nego da molim za nj. Nema više Dr. Avelina Čepulića među nama; preselio se iz ove doline u vječni život, jer je bio za nj dozrio. Ne vide ga više naše oči, ali je naša ljubav, poštovanje i naša zahvalnost prema njemu još veća, nego što je bila dok je živio među nama. Njegova nam je uspomena draga i sveta, a njegov nam je grob slavan.

Miroslav Krupić, radnik